

Itt születtem

Mezőpetri

A Nagykároly Környéki és Érmelléki Községek Egyesületének központja Mezőpetri. Hozzátartozik Kisdengeleg, a környéken Csárda néven ismert falu.

■ A Szatmárnémetit Nagyváraddal összekötő E65-ös út mentén könnyen megtaláljátok. Mező öleli körül, ezt előneve is mutatja már egy 1316-ban kelt okmányban, amelyben Mezeu-Petri van bejegyezve. Petri azt jelenti Péteré – így hallották dédapáink. 1399-ben Szent Péter tiszteletére szentelt templom állt itt, a helységet az akkori okirat Mezeu-Zenth-Petery néven említi.

■ A középkorban Petri a Kaplony-nemzetiségbeli Bagosi, Csomaközy, Károlyi, Vaday, Vetésy családok birtokrésze volt. A XVII. században sok magyar jobbágy „elabalt” azaz elszökött innen Bihar és Szolnok megyébe. A tatár és a török hadak pusztítása, a pestisjárvány, a kuruc-labanc háború megtizedelte a környék, így Mezőperi lakosságát is.

■ Gróf Károlyi Sándor kezdeményezése nyomán 1740-ben elkezdődött Mezőperi benépesítése a németországi Baden-Württembergből származó katolikus svábokkal. A Szatmár megyei német telepítésről írt értékes tanulmányt dr. Vonház István nyelvész, községünk híres szülötte.

A főoltárképet Petőfi unokatestvére festette

■ Az Árpád-házi Szent Erzsébet római katolikus templom alapkövét 1784-ben fektették le, tornyát 1859-ben Vbl Miklós tervei alapján újították fel. A főoltárképet Orlay Petrich Soma, Petőfi Sándor unokatestvére festette. November 19-én van a templombúcsú. Az ünnepi szentmise után a hívek vendégekkel térnek haza, cigányzene mellett fogyasztják el az estébe nyúló ebédet. Innen ered a mondás, ha egy kellemes nap véget ér: „Este van, mint Kirbálykor (templomszenteléskor)”.

■ Községünk határában volt a hajdani (1327-1711) Kigye falu. A helyét őrző kicsi kápolna egy Kunhalomnak nevezett magaslaton áll, melyről azt regélik, hogy kézzel összehordott domb: 1000 évvel ezelőtt hun vitézt temettek ide lovastól.

Már 100 éve áll a templom mellett a környék első emeletes falusi iskolája

A kigyei kápolna egy hun vitéz sírdombján áll

Múzeumnak berendezett régi gazdaház idézi az egykori parasztgazdaságot, a múltbeli mesterségeket

■ *Élő hagyomány nálunk a betlehemezés, a háromkirályok csillaghordozása, a locsolkodás és májusfa-állítás. Elmaradhatatlan „rongyoscsütörtökön” a farsangi álarcosbál. A nótázó sorosok (besorozott katonák) szekeres falujárása mára csupán emlék.*

■ *Még áll néhány nagy becsben tartott, építészeti örökségnek számító Giblis-ház. A homlokzatot felirat és „kinéző” díszíti, hosszú tornácának mestergerendáit faragott faoszlopok fogják össze.*

■ *Korábban azt tartották, ha a petri embernek nincs más dolga, lebontja házát, és újat épít. Ma ez már csak részben igaz: inkább átalakítja. Ezt tükrözi a sok felújított lakóház, középület és rendezett udvar.*

■ *Nyáron falunapok, gasztronómiai fesztivál, motoros-találkozó és a hagyományörzők seregszemléje vonzza ide az érdeklődőket. Ilyenkor megkóstolhatjátok jellegzetes ételünket, a strudlit, meghallgathatjátok népszerű fúvószenekarunkat. A község 1668 főnyi lakosságának többsége magyar anyanyelvű, de alkalmatok lehet svábul beszélő emberekkel is találkozni.*

■ *Mezőpetriben polgármesteri hivatal, teleház, kultúrotthon, könyvtár, több üzlet, takarékbank, orvosi rendelő, fogászat, gyógyszertár, idősotthon, vendéglő, posta, rendőrség és korszerű sportcsarnok működik. Legjelentősebb gazdasági értékünk a kiváló termőföld.*

Még sikerült megőrizni...

A strudli hazacsalogató illatát messziről felismerjük

■ *Iskolánkban magyar és román tannyelvű osztályok vannak, az alsó tagozaton német anyanyelvű oktatás is folyik. Korszerű számítástechnikai szaktanteremmel gazdagodtunk. Könyvtárunkban a Reneszánsz Év jegyében Mátyás király korát idéztük, az idei Benedek Elek Emlékévet mesemondó-, meseíró- és meseillusztrációs versennyel ünnepeltük.*

■ *Diaktársainkkal együtt szívesen sportolunk, futball, kézi- és kosárlabda valamint atlétikai versenyeken veszünk részt. A ki-rándulásokról hazatérve tekintetünk újra megpihen az alföldi rónaságon.*

Összeállította: Vönház Anna tanítónő és volt tanítványai